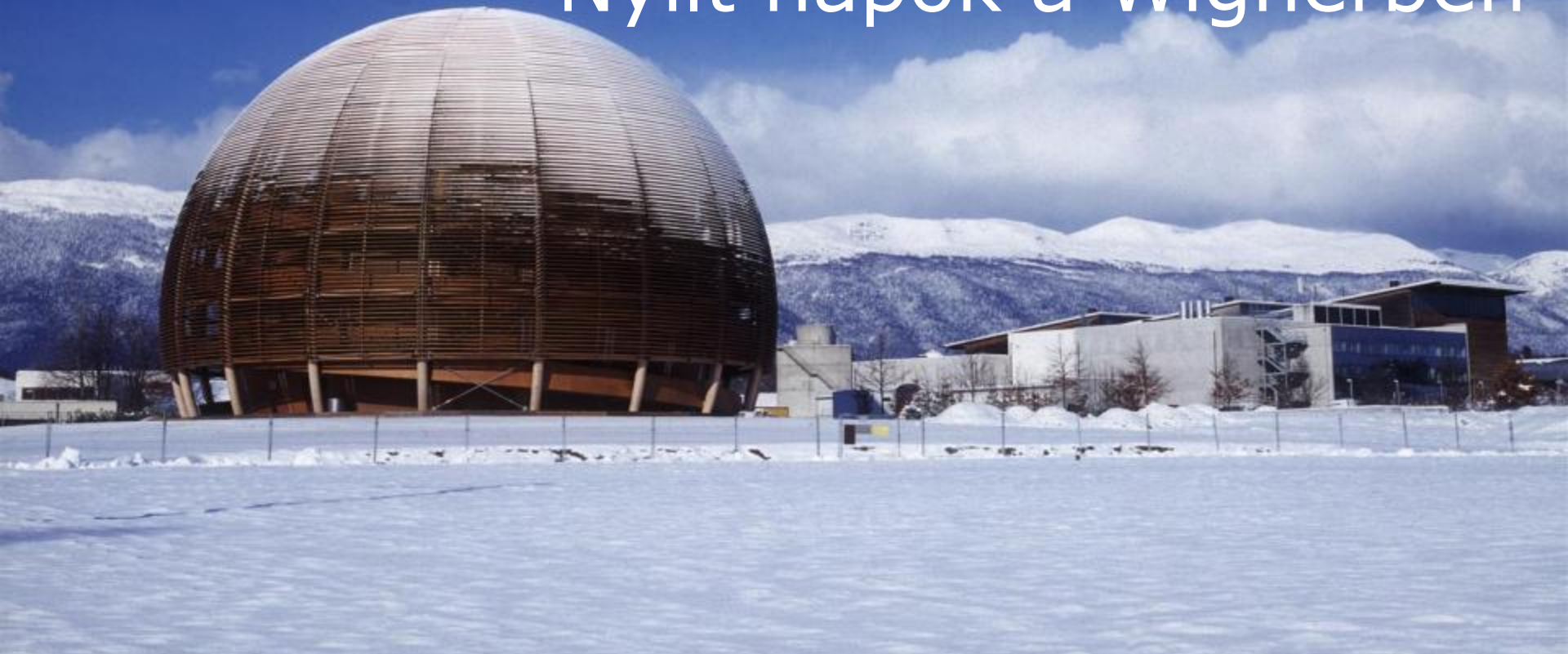


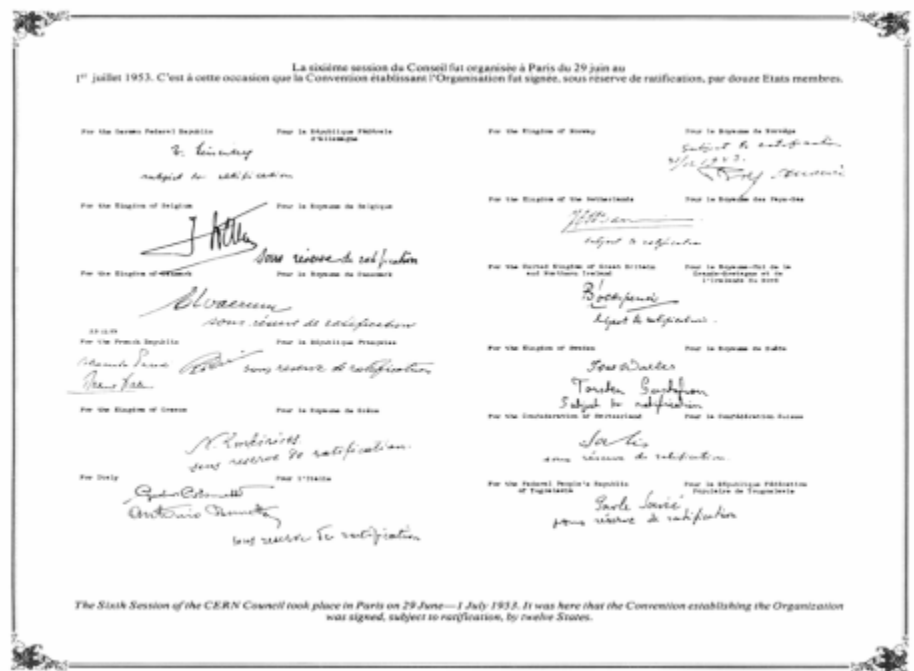


Európai Nukleáris Kutatási Szervezet
Európai Részecskefizikai Laboratórium

Bemutatkozik a CERN – Nyílt napok a Wignerben



- 1954-ben 12 ország alapította, ma már 21 ország tagja
- Nukleáris = Atommagot kutató
- 3000 alkalmazott, évente több mint 10 000 felhasználó
- Éves költségvetése közel 1100 MCHF (200 milliárd Ft)



1954: A szervezet alapító okirata az eredeti aláírásokkal



2014: A 21+1 tagország

- A CERN 21+1 tagországa
19+1 különböző hivatalos
nyelvet használ
- A 80 országból érkező
kutatók közel 100 nyelven
beszélnek
- A CERN hivatalos
munkanyelvei
az angol és a francia

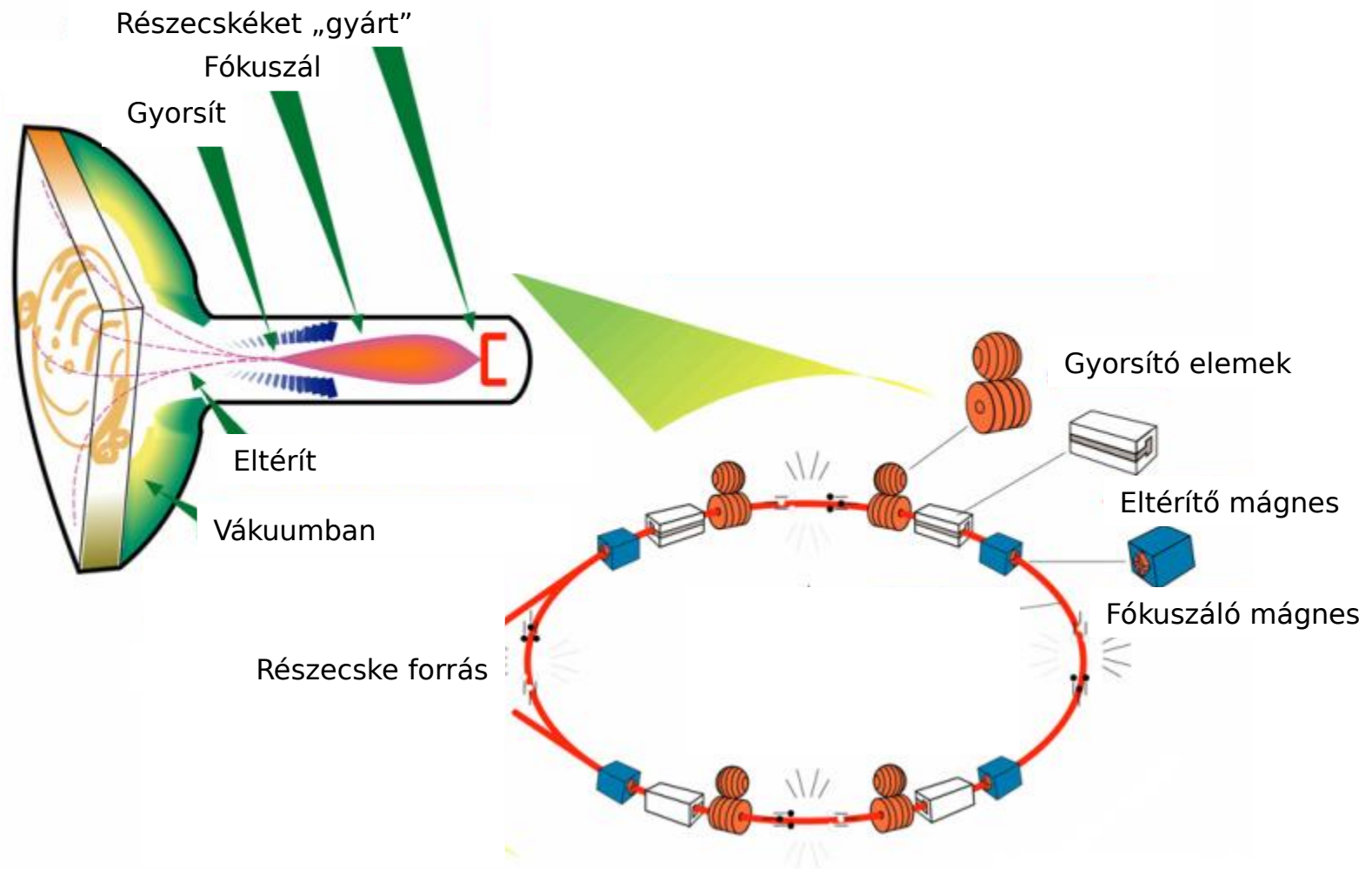




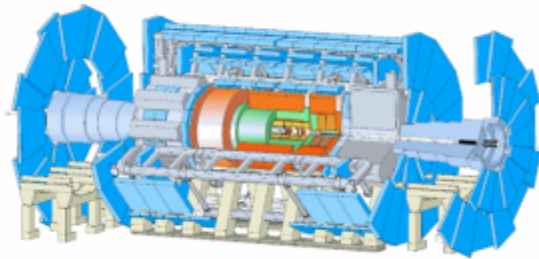
Teljesen nyitott intézet, nyitott laboratóriumok, évente 100 000 látogató

Nem olyan régen még mindenkinek volt részecskegyorsítója...

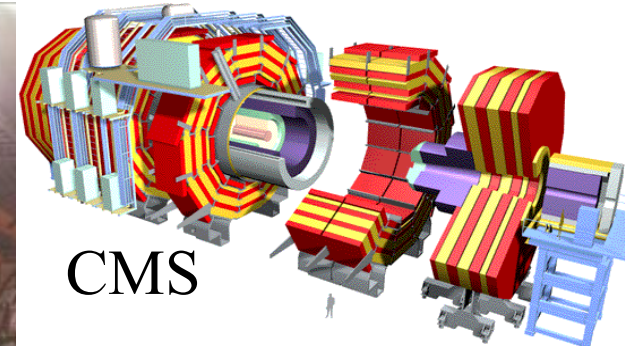
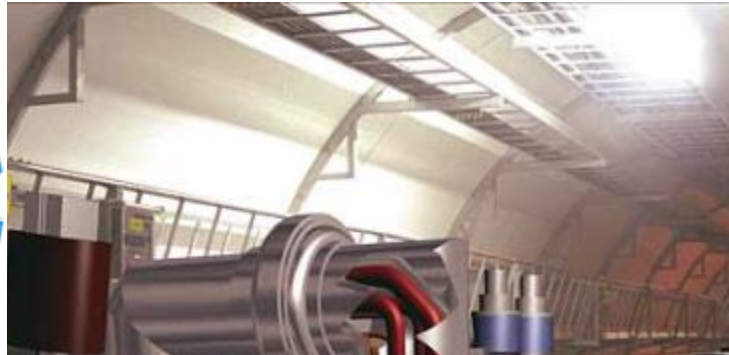
a hagyományos televíziós készülék!



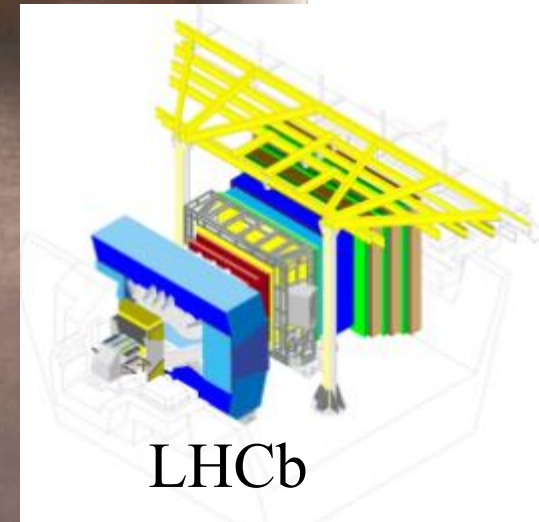
Az LHC megváltoztathatja
a világegyetemről alkotott képünket.



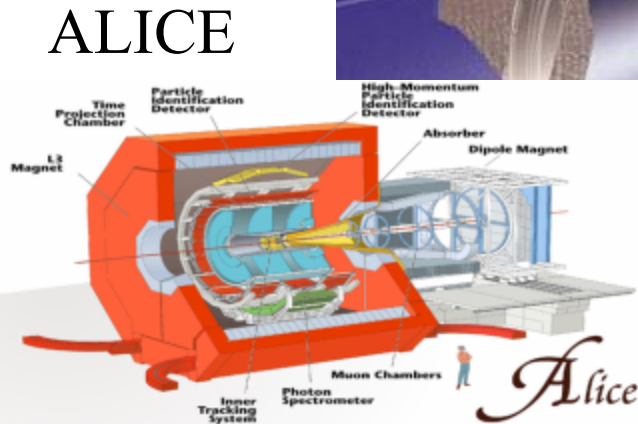
ATLAS



CMS



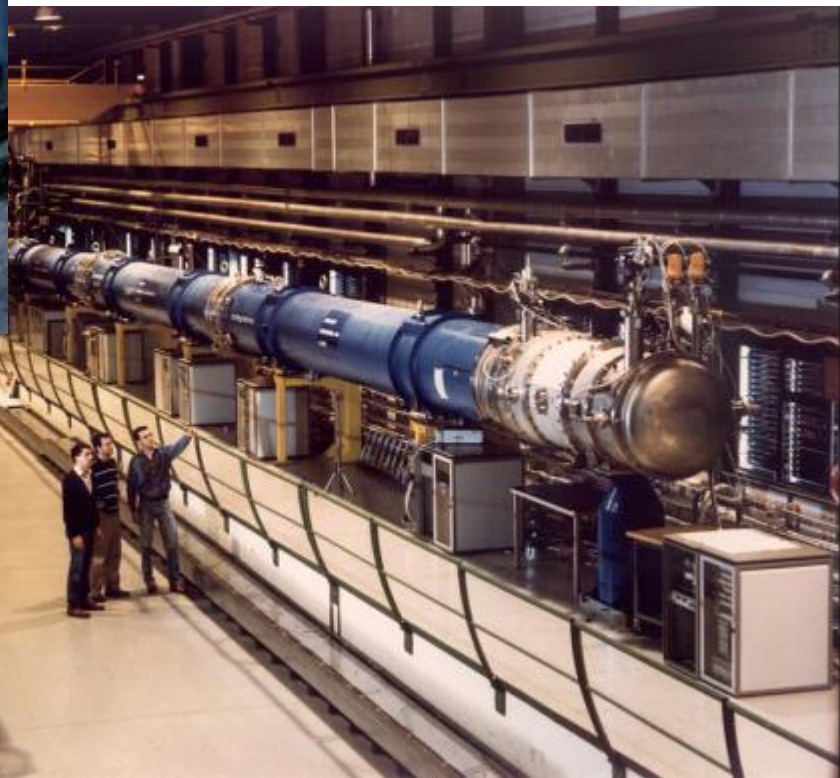
LHCb



ALICE

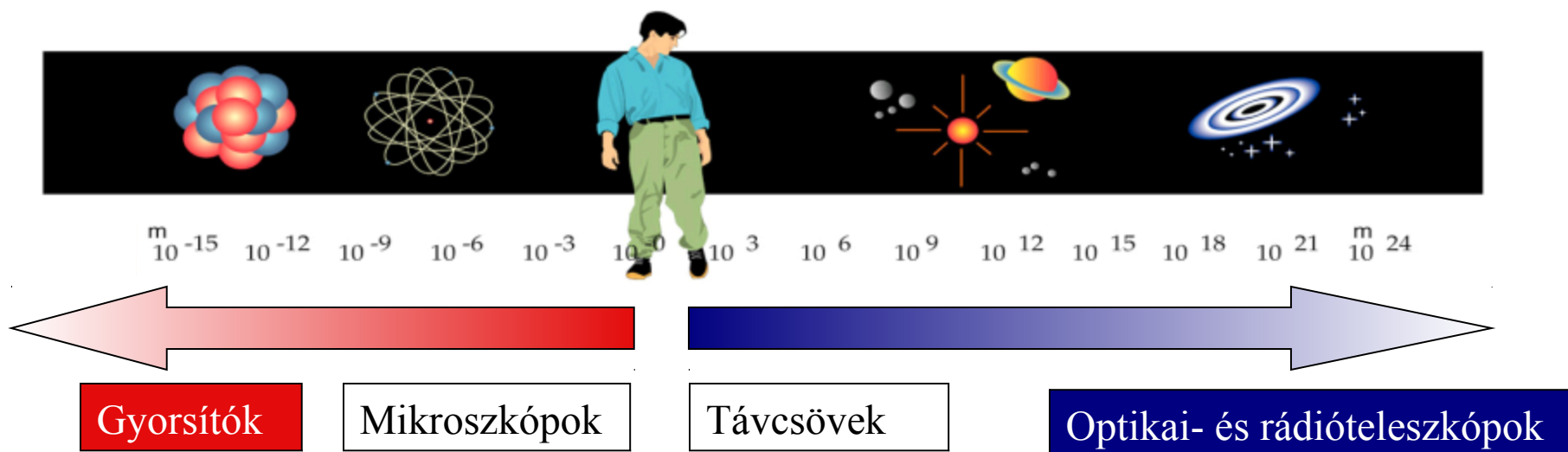


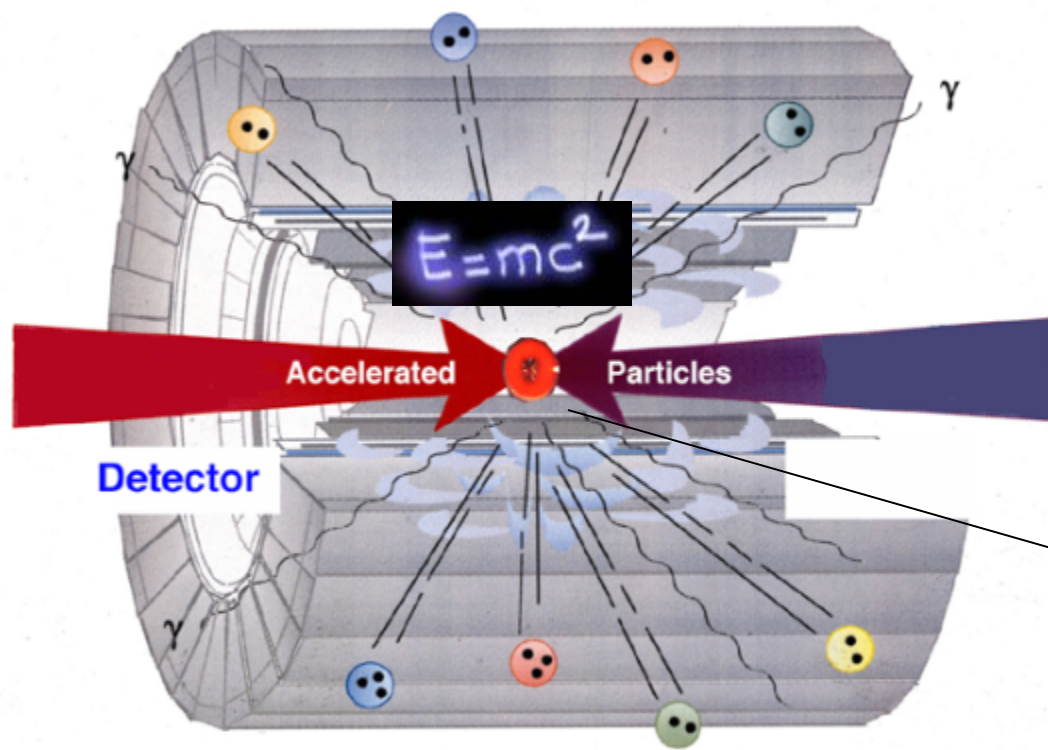
27 km kerületű
100 méterre a föld alatt





A részecskefizika az anyag legparányibb építőköveit vizsgálja módszeres alapossággal



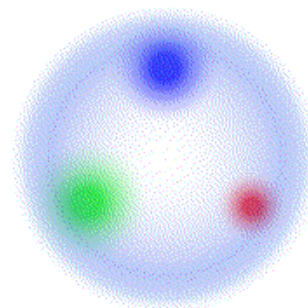


1) Energiakonzentráció a részecskéken (**gyorsító**)

2) Részecskék **ütköztetése** (ősrobbanás – Big Bang – közeli állapot előidézése)

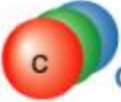
3) Létrehozott részecskék azonosítása a **detektorban** (új fizikára mutató jelek keresése)

Kvarkok (Gell-Mann és Zweig, 1964)



Proton

Napjaink periódusos rendszere

	<i>Quarks</i>		<i>Leptons</i>	
<i>Generation 3</i>	 t Top	 b Bottom	 τ Tau	 ν_τ Tau-neutrino
<i>Generation 2</i>	 c Charm	 s Strange	 μ Muon	 ν_μ Muon-neutrino
<i>Generation 1</i>	 u Up	 d Down	 e Electron	 ν_e Electron-neutrino



Mystery



Miért van éppen három részecskegeneráció?

Mystery



~~Hol van a Higgs-bozon?~~

- Hány Higgs van? Mekkora a tömegek?
- Hogyan hat kölcsön a többi részecskével?

Mystery



Miért nincsenek antigalaxisok?

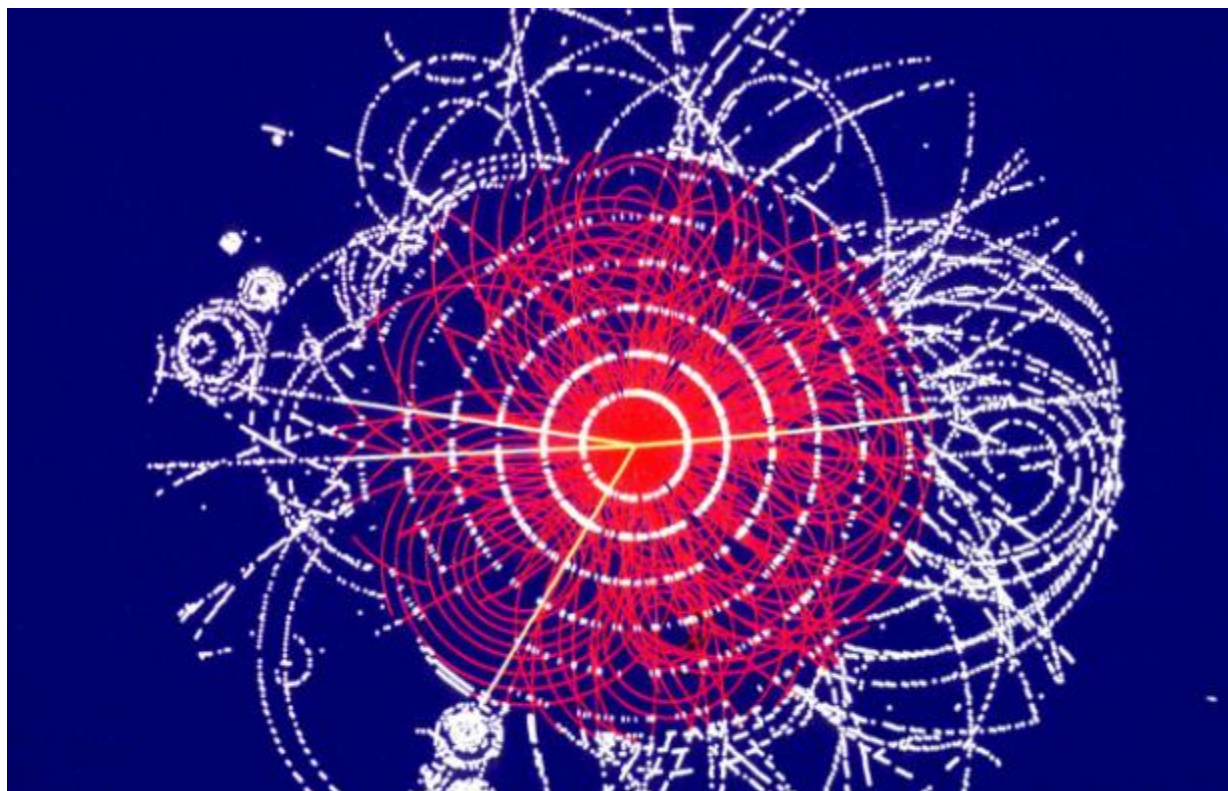
Mystery



Mi alkotja a sötét anyagot?

Az LHC segít megoldani ezeket a rejtélyeket

Az LHC két protonnyalábja másodpercenként 40 millió alkalommal találkozik, esetenként 10-20 p-p ütközéssel



**1,000,000,000,000
ütközésenként kapunk
1 Higgs-eseményt!**

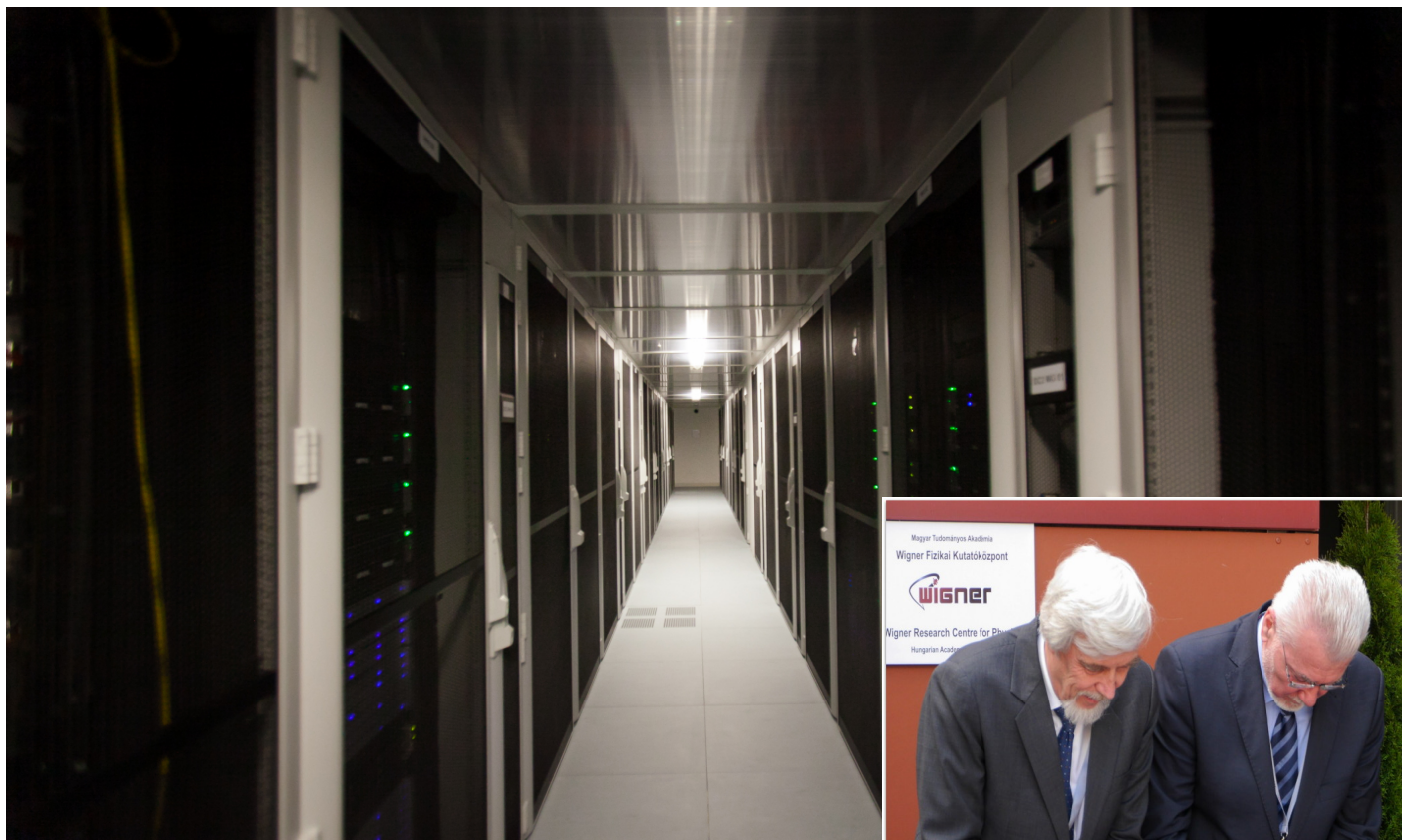


Tim Berners-Lee

A GRID: egy lehetséges megoldás a számítási igény kielégítésére

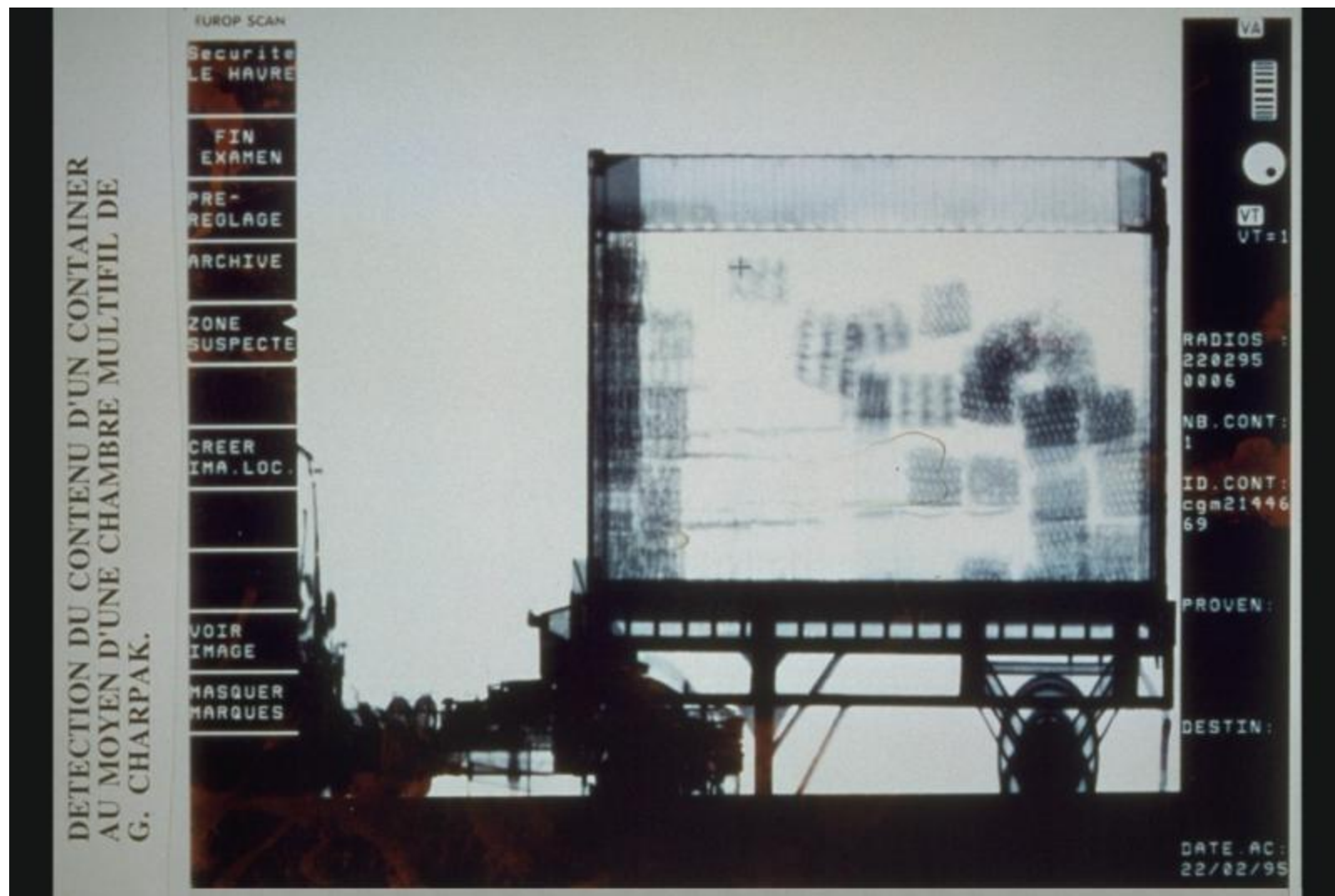
Az LHC Computing GRID az Európai Unió által támogatott projekt, amelynek célja a jövő bonyolult számítási és elemzési feladatainak megoldásához szükséges számítástechnikai infrastruktúra kialakítása













Kiállítók + sokszínű fizika busz

Sátras kiállítók:

- Nagy LHC-kísérletek (CMS, ATLAS) + Antianyag (ASACUSA)
- Nehézionfizika (ALICE) + Detektorfejlesztés
- Plazmagyorsítás (AWAKE) + Mikroelektronika (CernTech)
- Kis LHC-kísérlet (TOTEM) + Játékos részecskefizika
- Élő CERN-kapcsolat



Busz:

- Érdekes kísérletek
- Nanofizika
- LHC

